

༡༡། །རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐར་ཐུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
མན་ངག་བརྒྱགས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པས་བཅམས།

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

觉囊山居法·了义海论:藏文/贡钦·夺布巴著.

—北京:民族出版社,1998.10

ISBN 7-105-03021-6

I. 觉… II. 贡… III. 喇嘛教—理论—藏语 N. B946.6

中国版本图书馆 CIP 数据核字(98)第 02650 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

1998 年 10 月第 1 版 1998 年 10 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 1/32 印张:15

印数:0001—2000 册 定价:16.80 元

该书如有印刷质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

ཚོམ་རྒྱུག་འགན་འཁུར་པ།	ཕུར་ཁོ།
责任编辑：	普日科
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས།	ཀམ་རྩི་ཚེ་རིང་།
封面设计：	吾 要
པར་བྱས་འགན་འཁུར་པ།	ཚེ་རིང་མཚོ་མ།
责任校对：	次仁措姆

༩༩། །རྩོམ་པ་རྣམས་ལེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།

ཀུན་མཁྲེན་དོལ་པོ་པས་བཙམས།

ཚོམ་མདའ་འཇོམས་བཟང་པོ་དང་འཕྲོག་དགེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་དག་བསྐྱེགས་བྱས།

*

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་བསྐྱེད་ཞིང་འགྲམས་ལྗེས་བྱས།

(ལེ་ཅིན་ཙོ་མིང་ལྷུང་ལམ་ཨང་14པ། རྒྱག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411-6511)

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གི་རྒྱལ་ཤོད་པར་རྒྱུག་ཁང་ནས་པར་བསྐྱེགས།

ཉི་ཞེན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

1998ལོའི་ཟླ་10པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱེགས།

1998ལོའི་ཟླ་10པར་པེ་ཅིན་ཏུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བསྐྱེད།

དེབ་ཚད། 850×1168 1/32 དཔར་ཤོག15

དཔར་གྲངས། 0001-2000 དེབ་རེར་སྤོར་16.80

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

གཞན་མེད་རི་ཚོས་རི་ལ་ཉལ་བ་ན། །གཞན་སྤོང་དེ་ཉིད་གཞན་ཡང་མི་
གོ་བས། །གཞན་ལས་རྣམས་པའི་དང་པའི་སྤོངས་དང་བཅས། །གཞན་ཕན་
དགེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཞུང་འདི་དཔར། །

རྗེ་རྒྱལ་པའི་རྣམས་སྤོང་གསུམ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་ཤུའི་རྣམ་གཞག་
སྤོང་པོར་ཉལ་ནས་སྤོང་པའི་«རི་ཚོས་རི་ལ་ཉལ་རྒྱ་མཚོ»ཞེས་པའི་གཞུང་ཆེན་
འདི་ནི་གཞན་སྤོང་དབྱེ་མའི་སྤྱད་མཐའ་འཛིན་པའི་རྗེ་རྒྱལ་པའི་ཚོས་གཞུང་
གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ཟེང་། ཉལ་མ་རྒྱལ་རབས་བཅུ་བཞི་པའི་སྤོང་གྱི་ཆར་
སྤོང་གསལ་བཞིན་དགེ་བཤེས་རྒྱ་མཐའ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁུ་མཁུ་ལོ་པོ་པའི་ཤེས་རབ་
རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་མཛད། གཞུང་འདིའི་ལྷན་པོ་དེ་ཉིད་པོད་སྤོང་སྤོང་
མངའ་རིས་དོལ་པོ་པའི་ཆར་གཞི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
ལོ་
(1292ལོ་) ལ་འབྲུངས། རབ་བྱུང་རྒྱལ་པའི་རྣམས་མོ་སྤོང་(1361ལོ་) ལ་
གསེགས།

གཞུང་འདིའི་སྤོང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དབྱེ་མའི་བཞེད་དཔོན་སྤོང་གི་རྣམས་བཟུང་ནས་གཙོ་བོ་མདོ་མར་སྤོང་མེག་པའི་
གཞི་ལམ་འབྲས་ཤུའི་ཟབ་གནད་ཞིབ་རྒྱས་སྤོང་རིམ་པར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ལྟེ།
དང་པོ། གཞི་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ལྟེ། གཞི་བདེ་གསེགས་སྤོང་པོ་
སེམས་ཅན་རྒྱུད་རྒྱུ་བཞུགས་ཚུལ་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་དཔུ་ལྷན་རྒྱུ་བཞུགས་
པ། ཡོངས་སྤོང་དབྱེ་རོ་རོར་བཞུགས་ཚུལ་མོགས་སྤོང་། གཞིས་པ།
ལམ་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ལྟེ། ལམ་གྱི་སྤོང་བྱུང་དེའི་གཞེན་པོ་
རི་རི་བཞིན་སྤོང་། གསུམ་པ། འབྲས་ཤུ་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་

EA1371/12

ལྷོ། ལྷོ་བཞི་འོ་འོ་དང་། ཡོན་ཏན། འཕྲིན་ལས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་པོར་སྟེ་ས་ནས་བཟུན་པོད། འཇར་ལྷོ་ལྷོ་གསལ་རྗེ་སྟེ་གཞི་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའང་སྟེ་བཟུན་ལྷོ་བཟུན་པོད།

«འི་ཚོས་འེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»ཞེས་པའི་གཞུང་ཚེན་འདི་ཉིད་ལེའུ་ས་གསལ་མ་བཅེད་ས་པར་གཞུང་དུ་ལྷོ་ས་ལྷོ་གཞིག་ཏུ་བརྒྱན་པོད་པ་དེར་གི་ལྷོ་གསལ་སྟོན་ལྷོ་རྒྱ་ལེ་ཚོན་ཚེ་རྒྱུད་དུ་དབྱེ་ནས་ས་བཅད་བསྟེན་དམོས་པ་ཞིག་ཡིན་པོད། འོན་ཀྱང་རང་ཅག་གིས་གཞུང་ཚེན་འདི་ལ་འེས་ཤེས་འདྲོད་ས་པའི་གོ་བ་དེ་ཞིག་ལོན་དཀའ་བས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྟེ་ཞོག་ཅམ་ལས་བཀར་མ་རྣམས་ཤིང་། འཇར་ཚེ་གསལ་བཞེད་གཞུང་འདིའི་ས་བཅད་རྒྱལ་པ་ཞིག་ལྷོ་དུ་བཀོད་པོད་པ་དེར་དཔུང་གཞིགས་ལེགས་པར་མཛོད།

མཚོ་ལོག་ལྷོ་མ་མདའ་དམོན་གྱི་མཚོག་ལྷོ་སྟོན་བཟང་པོ་དང་རྩ་བ་འདྲོག་དགེ་དམོན་གྱི་མཚོག་ལྷོ་ལོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་རྒྱག་དཔེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་མཚོ་འདོན་དང་། མ་ཡིག་ལ་ལྷོ་དག་ནན་ཏན། དོགས་གནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དུ་བ་ཡོད་ས་སུ་གཙོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྟེ་གསལ་སྟུང་གཟབ་བཞེས་གནང་བར་སྟེ་ཐག་པ་ནས་སྟེ་གསལ་རྗེ་ཚེ་ལྷོ།

དེ་ལྟ་འདྲ་དཔེ་སྟེ་ལྷོ་ཁང་གིས་རྗེ་ནང་«འི་ཚོས་འེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»ལེགས་པར་བསྟེན་གསལ་པར་དུ་བཟུན་པ་འདིས་པོད་ཀྱི་དེག་གནས་ལ་རྒྱོན་པོད་ས་ནས་ཞིབ་འཇུག་ལྱེད་པར་དཔུང་གཞི་རྗེ་ཚེན་མཚོ་འདོན་ལྷོ་དུ་བཟུན་པས་དཔྲོད་ཐོན་ལྷོ་གྲུག་གིས་མིག་གི་བདུད་རྣམས་ཅི་དགར་རོལ་ཅིག

མི་དེགས་དཔེ་སྟེ་ལྷོ་ཁང་ནས།

འགོ་བརྒྱུད།

ལྷན་མདུན་སློབ་གྲྭ་སྐོར་བཟང་པོ།

དེ་ཡང་རྩོམ་པ་ལྷན་མཉམས་སྤོངས་པོ་འཕེལ་དོན་ལ་བྱ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་
 དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་«རི་ཚོས་ཏེས་དོན་རྒྱ་མཚོ»ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 མཉམ་མེད་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བརྒྱུད་པ་ལས། ལྷ་
 མ་དོན་དམ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤེལ་བའི་འཁོར་ལོའི་རྩིས་འབྲུང་མཐའ་བུལ་
 དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་ལྷུང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལྷར་གསལ་བར་སྤྱབ་པའི་
 བརྟན་བཙོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་སྤྱོད་གཏུགས་ས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བྱུང།

འདི་ཚོས་པ་པོ་ལྷན་མཉམས་ཆེན་པོ་དང་ཁོར་གི་ཡལ་དང་ལྷན་འབྲུངས་
 ལྷལ་བཅས་མདོ་དང་རྒྱུད་བརྟན་བཙོས་ལས་ལྷུང་བརྟན་པ་ནི། «ར་ལོ་ཆེའི་
 མདོ་»ལས། ལི་ཚུ་བོ་གཞོན་ལུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོང་ན་དགའ་
 ཞེས་བྱ་བ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་གཡོ་འདི་རྒྱུད་དུ་འདི་མིང་འཆང་བའི་དག་
 མོང་དུ་བྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། «ཨ་བྱ་མི་ལ་བསོད་པའི་མདོ་»ལས།
 ཉག་ཏུ་གཟིགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། །མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ལ། །སྤྱིགས་
 དུས་སེམས་ཅན་སྤོངས་པའི་ལྷིང་། །མ་རྩ་སྤྱ་རའི་བྱང་ཚུགས་སྤྱ། །ཁ་བ་ཅན་གྱི་
 ལྷལ་དབུས་ན། །སྤོང་ལྷུང་ཆེན་པོ་གཡོ་འདི། །རྣམ་པར་གསལ་པའི་ས་བདག་
 ལྷི། །ཤེས་དབང་སྤྱུག་ཡལ་སྤོངས་པ། །དེ་ཤི་སྤྱས་སུ་བརྟམས་པར་མཛོང་། །
 དེ་ལ་གང་འབྲེལ་སེམས་ཅན་ལྱང་། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་སྤྱག་གོ། །
 ཅེས་སོགས་གསུངས། ཡང་«འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྤྱན་གྱི་མདོ་»ལས།

ལྷ། །ཀོར་ལུའི་ལྷོང་པོ་རྒྱ་མོ་འབྲུག་ལས་འབྲུང་། །རྒྱུས་མཚོག་ཁྱད་འཕགས་
 །ཁབ་ནས་མངོན་འབྲུང་ལྷ། །བཟུམ་པའི་སྲོག་ཤིང་ཀྱུན་མཁྱེན་མཚན་དུ་གྲགས།
 །ཞེས་སོགས་མངོན་རྒྱུད་བཟུམ་བཅས་དུ་མ་ནས་མང་དུ་ལྷུང་བཟུམ་པ་མཚེས་ན་
 །ཡང་ཡི་གེས་འཁོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལྷུང་བཟུམ་པ་ལྟར། །འབྲུངས་ཡུལ་གཙང་སྤྲོད་མངའ་རིས་དོལ་
 པོ་པན་ཚང་ག་ཡོ་རིེ་རྒྱང་དུ་ཡབ་ནམ་རིང་ས་གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་རྒྱུང་
 བ་ཡེ་ཤེས་དབང་རྒྱུག་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཡུམ་རྒྱུད་ལྷིང་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་རྒྱལ་
 བྱིམས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྩོན་མེད་ཀྱི་དགེ་མཚན་གསར་པའི་
 དཔལ་ཡོན་ལེགས་རྒྱུན་གྱི་ལྷེད་པོ་རྒྱབ་དབང་གཉིས་པ་དེས་དོན་དབྱ་མའི་ཤིང་
 རྩའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་དོལ་པོ་པ་ཀྱུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
 བཟང་པོ་མཚོག་ «འགྲེལ་ཆེན་ཤི་མེད་འོད་»ལས། །གང་ཞེག་ཆེན་པོའི་མི་
 རྣམས་རྩོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མངའ་ལ་ནི་འཛིན་པ་འདི་མཛད་ཅིང་། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། །རབ་ལྷུང་ལྷ་པོའི་ནང་ཚན་དགའ་བ་ཞེས་པ་རྒྱ་མོ་
 འབྲུག་གི་(རྒྱ་མོ་1292) མོར་འོ་མཚར་བའི་ལྷ་ས་བཅས་སུ་འབྲུངས། །ད་ལྟ་
 རབ་ལྷུང་བཅུ་དབྱེན་པའི་དབང་རྒྱུག་ཞེས་པ་མེ་མོ་སྐང་(རྒྱ་མོ་1996) མོའི་
 བར་རབ་ལྷུང་བཅུ་གཅིག་དང་བགའ་བྱ་ཞེ་ལྷ་སྟེ་མོ་བདུན་བརྒྱ་དང་ལྷ་སོང་།
 ལྷ་ཁབ་སྐྱེ་ལྷ་སྟེ་ལྷོངས་པས་ཤེས་རབ་མཚན་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ། ལྷ་ན་
 རྒྱང་ལུའི་དུས་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དྲུང་དུ་ཡི་གེ་རྒྱུར་སོག་རྒྱུངས། །རིང་མིན་རྒྱུར་
 རྒྱུག་མཚར་རྩོན་ནས་རིག་གནས་དང་བསོ་གནས་པ་མོ་མང་པོ་རྒྱང་ལུའི་དུས་
 ལས་ཚོགས་མེད་དུ་མཁྱེན། །དལུང་གངས་རྒྱུག་གི་སྟེང་སྐྱེ་ལྷོངས་པ་ལ་
 འཇམ་དཔལ་དམར་པོའི་དབང་རྒྱས་ནས་རྒྱབ་པ་མཛད། །འཇམ་འོད་ཀྱི་རྩ་
 བ་འཁྲིལ་བའི་དབྱས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དབྱངས་དམར་པོ་གཟིགས་
 ཤིང་པོ་ཉིའི་ཆར་འབབ་པའི་རྣང་བ་ཤར་རོ། །དེ་ནས་བརྒྱང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་
 འབར་ཞིང་ཚོས་རྒྱར་ཅམ་སོས་པ་ཅམ་གྱིས་མཁྱེན་པར་བྱུང་རོ། །«འཕགས་པ་

དཀོན་མཆོག་རྒྱན་མདོ་»ལས་དམ་པ་ཉིད་ལྟར་བརྟན་པར། གང་གི་ཚོ་རྒྱུ་
 དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་རྒྱུད་པའི་འཁོར་དར་དག་སྤོང་གི་
 ཚོགས་ལྷན་སྤྱོད་དེ་རབ་གི་སྤོང་དར་བརྟན་ནས་དམ་པའི་ཚོས་རྟོན་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དགྲུང་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕེབས་པ་
 བ་རྒྱུ་ཉེངས་དགོན་ཏུ་ལྷན་ནས་རབ་བྱུང་རྒྱུད་པོ་བཙོ་ལྷ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 བཤམ་པོ་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་ལྷན་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ལྟར་ས། «འདུལ་བ་ལྟར་»ལས། འོད་ལྷངས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་ལྷས་པའི་མིང་
 བྱིད་པལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཏུ་འདོག་ཤོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཚན་ཤེས་རབ་
 རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། བཤམ་པོའི་མདུན་ནས་དགེ་རྒྱལ་
 གྱི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལྷ་བཅུ་པའི་བྲིད་དང་འཇམ་དཔལ་གསར་ལྷན་གྱི་དབང་
 སོགས་ཚོས་སྐོར་འགའ་ལྟས། དགྲུང་གྲངས་ཉི་ལྱ་བར་དཔལ་ས་རྒྱར་ལྷན་
 བས་མཁས་མཚོག་རྒྱུ་རྟོན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲུང་ནས། ཚད་མ།
 སར་ལྷོན། མདོན་པ། རྒྱུད་འཇུག་དང་རྗོ་རྗོ་ལྷོང་བ་སོགས་ལོ་ལྷུང་གཉིས་
 ལྷ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོག་དོན་
 མཐའ་དག་བྲགས་སུ་རྒྱུད། བར་བའི་སླ་མ་མེང་གི་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 རྒྱའི་མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་གྱིས་གདན་དྲངས་ཏེ། དུང་དཀར་ཆ་ལ། བཤམ་
 ར་གསུམ། ཚོས་གོས་གཅིག་མ་བྱའི་གདུགས་གསུམ་མཚལ་དང་བཅས་
 པའི་བཤད་རྟོན་རྒྱ་ཚེན་པོ་བཤམས་ནས་བཤད་གསར་མཛད། དགྲུང་གྲངས་
 ཉེར་གཉིས་ལ་ཞ་ལུར་ལྷན་ནས་མཁའ་ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་དཔུ་
 མཛད་པས་རྗོ་གདན་འཚོགས་པའི་དྲུང་ཏུ་བསྐྱེན་རྗོགས་མཛད། བཤམ་ཚེན་
 པ་ལ་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་སོགས་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་གསན། རྒྱབ་དཔོན་རྟོན་
 མཚོག་དཔལ་ལ་རྣོ་མ་ཚོག་བྱམས་ཚོས་ལྷ་པོ་རྣམས་གསན་ཅིང་རྣམ་བཞག་
 མཛད། «ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་»ལས། དས་བྱི་ཤ་ཡང་རྣམ་པར་.....
 ལྟར་ས། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། །ཉན་སོས་རྣམས་གྱིས་

ལྷན་པ་དང་། །རྩོམ་ཚུ་བར་བཟུང་། །རྟལ་ཏུ་སྒྲོན་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་ཏུ་མ་ལ་ལྷགས་བཅོལ་ནས། །སྐྱེ་བ་ལྡུམ་ལམས་ཅན་
 ཏུ་བསད་ཤི་མི་གསོལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་སྒྲོན་ལམ་མཛད། །དལྱང་གངས་
 ཉེར་གསུམ་པར། ལྷ་མ། འཕན་ལུལ། བསམ་ཡས། གསང་སྤྱ།
 འགྲི་ལྷན། དཀའ་གདོང་། ལུ་བཅོལ་ལྷན། བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 དཔོན་ལྷེ་རྣམས་ལྷ་སྐྱོར་ལ་མེད་ས་ཤིང་། བཅོན་དཔོན་པ། ལྷ་ལྷ་གཞོན་
 ལྷ། རྩོན་ལྷ་བཟང་པོ། ལྷ་སྐྱོན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་མང་པོ་དང་
 འབེལ་གཏལ་གསུང་སྤེན་མཛད་པས་མཆོན་རབ་ཀྱི་ཅལ་དང་རིག་པའི་རྣམ་
 འགྱུར་བཟང་ཞིང་གཞུང་ཆེ་ཆུང་གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་མེད་པར་མཆོན་པ་རྣམས་
 པས་མཁས་དབང་མམས་ཅན་གྱི་རྣམས་འཕྲོག་ལྷེ་ལྷན་མཆོན་རབ་ཏུ་འདུག་
 ཅེས་བརྟན་བཟངས་མཛད་ཅིང་ཤོད་ཏུ་བལྟར་བས་ལུན་མཆོན་ཞེས་པའི་……
 མཚན་སྟོན་རྣམས། ས་སྐྱུར་བྲ་མ་ཤག་འདུམ་ཚང་ལ་སོགས་ཆེན་དང་གཅོད་
 སོགས་བཟང་ཚོས་མང་ཏུ་བྱས། བསམ་སྤྱིངས་པ་མཁས་སྤྱབ་ལས་རྣམས་ཆེན་
 གཏུ་མའི་སྐོར་གསན། དལྱང་གངས་སྤུམ་ཅུའི་བར་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་ཤིང་
 ལྷ་བ་པའི་ཡོངས་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལྷགས་མ་ལུས་པར་སྐྱུངས་ནས་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན། དལྱང་
 གངས་སོ་གཅིག་པར་རྩོན་ཏུ་ལྱོན་ནས་ཚོས་རྩེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་ལ་
 གཏུགས། སེམས་འགྲེལ་སྐྱོར་གསུམ་དེའི་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། «ཁ་ཆེ་
 པུ་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «རྣམ་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «ག་བ་རི་པའི་
 སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «བམ་བེ་བསོད་ནམས་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «ཨ་ལྷ་ཡའི་སྐྱོར་
 རྣམས་ཏུ་དང་། «ལྷ་ལོའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་།
 «ལྷོ་རྩོམ་ལོའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «གཞོན་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་། «ཞང་གཤུ་བཟང་
 པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཏུ་དང་།»ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱོར་རྣམས་མང་པོ་བྱས་ཤིང་། ཉམས་
 རྟོགས་རྣམས་རང་རང་གི་མང་ཀར་སྐྱེས། གཞན་ཡང་«ཅ་མི་ལོ་ལྷོ་པའི་སྐྱོར་

ལྷག་། ཤྲི་རྩོ་མོ་རྩོ་བའི་རྩོད་ལྷག་། ཤྲི་རྩོ་མོ་རྩོ་བའི་རྩོད་ལྷག་།
 «རྩོ་མོ་རྩོ་བའི་རྩོད་ལྷག་།» ཤྲི་རྩོ་མོ་རྩོ་བའི་རྩོད་ལྷག་། ལ་
 མོགས་པ་ཤོད་གཞུང་མང་དུ་གསལ་ནོ། དཔུང་ཡངས་སོ་སྟེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 བཀའ་རྩོད་རྩོད་གི་གདམས་སོ་མཛད། མཁས་བཅུ་མེད་པོ་མེད་ཏུ་དབྱེས་
 བས་སོ་གཉིས་ཤིང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དབང་ཡུང་བྱིད་བཤད་པ་སོགས་སྟེ་མ་
 ལ་མངའ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསྟུལ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཤོད་དུ་
 འགྲུར་རོ་ཚོགས་སོགས་པར་བཞུགས་ཏེ་དང་བཅས་ཚད་གཅིག་གཟིགས། རོན་
 ཐམས་ཅད་མ་འདྲིས་པར་བྱགས་སྟེ་ཆུད། གདམས་སོ་མེད་པས་ནས་སོ་ཁ་ཤས་
 བས། འདྲི་གཞེན་མཚོན་པོ་བདག་གིས་དེ་ཡིས་ཚོ། །སྟེ་དཔུང་བོ་ཤོད་ཐམས་
 རྩ་མཚོ་སྟེ་བའི་ལྷོད། །རྩོ་མཚན་ལྷོད་འཕགས་བཟུ་ཤིས་རྩོ་མང་སོགས། །
 རྩལ་བའི་རྩོ་ཞེན་གསུང་རབ་རྩོ་མཚོ་ནམས། །རྩོ་ཞེ་དག་མོ་རྩལ་བྱི་གནས་སྟེ་
 བཞེདས། ཞེས་ཚོས་རྩལ་སྤྱང་བཅུ་བྱིས་ཡུང་བསྟན་པ་རྩོ་སྟེ་འདྲམ་ཚེན་
 མོ་ལྷོད་བཞེད། མཚོད་ཞེན་དེ་ཉིད་ལྷོ་མཚོད་ཞེན་བྱི་དབྱེདས་ལ་ནང་རྩོ་
 ཁང་ཡིན་པ་མེད་ཏུ་རྩོ་ཚེན་པོ། གདམས་བྱི་སྟེ་བཞེད་རོས་ཤེས་ལྷོ་ཉིས་བརྩ་
 བཅོ་སྟེ་ཤེ་ཡོད་པ། གདམས་བྱི་ནས་གསེར་ཉོག་གི་ཚེ་མོ་ལོ་བར་དབངས་སྟེ་སྟེ་
 ཉིས་བརྩ་བཅོ་སྟེ་མཚོ་ཚོད་དང་ལྷོ་པ་ནང་གི་རྩོ་ཁང་ཚེག་བརྩ་དང་བརྩ་
 ལྷོ་ནང་མཚོ་སྟེགས་ལྷོ་རྩོ་སྟེ་དང་དཔུང་འཁོར་གསུང་རབ་བཅས་མང་པོ་.....
 བཞུགས། མོ་བཞེད་ཤིང་དཔུང་དཔུང་མེད་པར་བཞེགས་པས་རྩོ་བྱི་མོ་སྟེ་
 ལྷག་པར་ཤོདས་སྟེ་བྱུང། ཚོས་བཅུ་ཉིན་རབ་གནས་མཛད། དེ་ལྷོ་ཚོ་སྟེ་
 གིས་རང་ཅག་གིས་མཚོད་ཞེན་ཚེན་མོ་འདི་ཅམ་ཞིག་བཞེདས་ཡུང་ལྷོ་ལག་མི་
 གཅིག་མ་བསྟུལ་ལ། ཁྲམ་ནས་ཤེ་གང་ཡང་མ་བསྟུས་པས་ཤིག་པ་དང་མ་
 འདྲིས་པའི་དགོ་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་«རྩོ་མོ་ཚེད་མཚོད་»ཞེ་ཉིད་ཡུང་
 བསྟན་པ་ལས། ཐམས་ཅད་བྱི་ཐམས་བརྟག་པའི་གཏམ་དང་། རྩོ་མོ་ཚེན་
 ཤོད་མཚོད་གཏམ་སྟེ་བར་འགྲུར་རོ། །ཚོས་ཚེན་པོ་ལོ་ཚེ་བརྟུང་བར་.....

འཇུག་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤེས་གཞིན་བཅུ་ལྷན་མང་པོ་ལ་
 «སྒྲིབ་པའི་མཛོ་བཅུའི་»བཤད་པ་རང་བཞིན་ཆལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་རྒྱས་པར་
 གསུངས། གཞན་སྟོང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལྱང་མང་ཏུ་མཛད། དེ་
 རྣམས་དང་ཚོས་སྐད་རྣམས་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བས་མཁས་པ་ལལ་གྱི་
 རྒྱར་མ་ཤོང་བར་དངོས་སུ་འབེལ་གཏམ་ཚོད་པ་ལྷན་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཁ་བ་
 བབས་པ་བཞིན་ཏུ་སོང་བས་དངོས་སུ་མཛལ་བ་རྣམས་ལྱུང་མཐའ་ལ་འེས་ཤེས་
 དང་ལྷ་མ་ལ་དད་པ་ཚོ་བ་པ་གཞན་ལྱུང་། རིང་ནས་རབ་མོན་དང་ཚོད་ཡིག་
 བརྒྱར་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ལན་མཛད་པས་འེས་པ་རྟེན། ལྷན་
 ལྷན་མཐའ་དེ་ཚོར་བལ་ཏུ་སོང་ནས་སྒྲིགས་བཞིའི་དགེ་བཤེས་ཏུ་མས་བརྒྱལ་
 བས་«འེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»སོགས་ཡིག་ཆ་མཛད་པས། མཁས་དབང་དབང་
 མོ་ཚེན་པོས། ཏུ་དོལ་ཤེར་གསུམ་བཞུན་པའི་སྒྲིག་ཤིང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རིས་བལ་གྱི་མཁས་ལྷན་ཏུ་མས་བཞུགས་བརྗོད་ཚད་མེད་བུས།
 གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་གཉིས་ས་ལ་ཏུ་དོལ་གཉིས་ཞེས་ཏུས་འདིར་ཡོངས་སུ་གསལ།
 དཔྱད་གཟུངས་དགའི་གཤེད་ཤིང་སྟེལ་མོའི་ཟླ་དགུ་པར་ཤོང་མ་ཚེན་པོས་ཁོང་གི་
 ལྷན་པ་གསན་ནས་གཤེར་ཡིག་པ་གདན་འདྲན་ཏུ་མངགས་པ་འཕྱོར་ཡང་།
 ཁོང་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕེབས་ལྷབས་མ་འགྲིགས་པས་ཁོང་གིས་ཤོང་མ་ཚེན་པོའི་
 རྣམས་པ་འཕེལ་བའི་ཚེད་ཏུ་སྒྲི་ནང་ལྷན་པ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བརྒྱུས་པ་སྟེང་ཡིག་
 གི་རྒྱུལ་ཏུ་བརྒྱར། ཚོག་མར་རྗོན་ཏུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་ཉིད་རྗོན་མདའ་ནས་
 ཡར་ཕེབས་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཏུས་གྱི་འཁོར་མོའི་དབྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྒྱགས་པ་གཟིགས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཡི་དམ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི་གཟུངས་
 ལས་འདས། རྣར་ཐང་མཁན་པོ་འཚེམས་སྟོང་བཟང་གསལ་པ་སོགས་ཏུ་སྟོབ་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་རྣམས་ལྱིས་རྣར་ཐང་ཏུ་གདན་ཏུངས། དཔྱད་མའི་
 བྱིད་སོགས་དམ་ཚོས་མང་པོ་གསུངས། འཚེམས་སྟོང་བཟང་གསལ་པས་.....
 འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་ལྱི་རྒྱར་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ཡང་ཡང་ལྱུང་།

ཉེ་གནས་ནས་ལའང་ལྷན་སྐྱེས་འཇམ་དབྱེས་དཔེ་སྤྲོད་མཛོད་པ་ཚོགས་
 ལྷན་པ་དག་པའི་རྒྱལ་པ་མོ་མོ་མང་པོས་རྒྱལ་པ་མཚན་དཔེ་རྒྱགས་པར་མཛོད་པ་
 མོགས་རྩ་མཚར་པའི་ཕོན་ཏན་བསམ་བྱིས་མི་ལྷན་པ་མཚན་ལྷན་ཏུ་མངའ།
 དཔེ་མངས་རེ་བུལ་པར་ན་ནག་ཏུ་ལྷན་པས་གདམ་དྲངས་པར་བཞེན་ན་
 བལ་ཏུ་ཕེབས། མོ་གཅིག་རིང་ཚོས་བྱི་འཁོར་མོ་བསྐྱར། ས་རྒྱའི་གདུང་
 ལྷན་བཅོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཡང་དེར་ཕྱོན་ནས་ཚོས་མང་ཏུ་ལྷན། ཟང་
 ཟིང་གི་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེན་བལྟམས། དཔེ་སྤྲོད་རྒྱལ་པ་མཚན་གཙོ་བོ་
 དྲངས་ཏེ་དཔེ་སྤྲོད་མཛོད་གཉེས་པ་ཕེབས། རྩ་གྲགས་རྒྱལ་པ་མཚན་པའི་
 རྩེན་བྱིན་ཅན་རྒྱལ་པ་ལ་མང་ཁལ་སྤྲུམ་བརྒྱ་ལྷག་གི་མང་མེ་ཚོགས་མཚན་རྩིན་རྒྱ་
 ཆེན་རྒྱུ་དམར་པོ་རྟེ་དང་། བལ་ལྷ་སྤྲུག་ར་མོ་ཆེ། ཁང་གསར་
 བཅས་སུ་ཉམས་ལེན་ཟླ་བུག་ཅམ་མང་ད། ཁམས་དང་གཅོད་མོགས་ཐག་
 རིང་ནས་ཕེབས་པའི་རྒྱ་ཆེན་ཁག་ལ་ཟབ་ལམ་བྱི་བྱིད་མོགས་ལན་གྲངས་ཏུ་མང་
 གནང་། བྱིད་མེད་རེ་ལ་རྒྱ་ཆེན་དང་ཕོན་བདག་གི་ཕྱག་མང་པོ་ལྷན།
 ཉམས་ལེན་ཆེ་གཅིག་བྱེད་མཁན་དང་མཁས་པར་ལྷན་པའི་རྒྱལ་པ་མང་པོ་ལྷན།
 དེ་ནས་རྣམ་ཐང་དང་། རྩོ་སྤྲོ་ཚོགས་བརྒྱད་དེ་རྩོ་ནང་རི་ཁོང་ཆེན་པོར་ལྷན་
 ཕེབས། ལྷ་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕོན་བདག་རྒྱལ་པ་ལ་ཟང་ཟིང་
 གི་རྒྱུས་བཟང་པོ་གནང་། དེ་ནས་མེ་ལྷེད་གཉེས་སུ་རི་ཁོང་ཆེན་པོར་བཞུགས་
 ཏེ། གཙོ་པོར་ཉམས་ལེན་ཐུགས་དམ་མཛད་ཅིང་། བར་བར་ཏུ་ཚོས་བྱི་
 འཁོར་མོ་ཅི་རིགས་པ་བསྐྱར། མདོར་ན་གང་ཉིད་བྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་
 འཚད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་དང་མོས་བསམ་རྣམས་གསུམ་བྱི་བུ་པའི་རྣམ་ལུག་
 འཁོའི་དོན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་གང་པོར་ཏུས་འདའ་བར་མཛད་པའོ། །དཔེ་མངས་
 བུལ་ཏུ་སོན་པ་རབ་ལྷན་ཏུ་གའི་ནང་ཚན་འཕར་བཞེས་པ་ལྷགས་མོ་ལྷན་
 (ལྷོ་མོ་1361) མོའི་དཔེ་སྤྲོད་རྒྱ་ར་བ་ཡར་པོའི་ཆེས་ཏུ་གསྐྱོད་ཐུན་དང་པོའི་ཏུས་
 ས་གཤོས་པ་དང་། མོ་ཏོག་གི་ཆར་ཚོགས་རྩ་མཚར་པའི་ལྷན་དང་བཅས་

གདུལ་གྱི་ཉལ་འཛིན་ཅན་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་པའི་མྱེར་གསུག་སྐྱོ་ཚུལ་དམིགས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །

ལྷན་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་མྱེན་པ་གསལ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ། དང་པོ་རང་དོན་གྱི་མཛད་ཚུལ། བར་དུ་
བརྟན་འཕྲོའི་དོན་མཛད་ཚུལ། ཐ་མར་མཛད་པ་རྒྱགས་ཚུལ་བཅས་དེ་ཙམ་
གྱིས་དཔོག་པར་མི་རུས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རྩ་མེད་ལྷིལ་བ་ཙམ་ཞིག་
རགས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞོན་པ་ལ་རྣམ་འབྲུལ་ཅི་མཆིས་ལམས་པའི་མདུན་ལ་
འཆགས།

དམ་པ་གང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཚོས་གྱི་སྐྱར་ལ། དུས་གྱི་འཁོར་མོའི་སྐྱར་
བརྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་པོ་བརྒྱན། «རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»སོགས་ཀྱི་བ་
མཐའི་སྐྱར་ལ་བརྟན་བཅོས་བཅུ་དྲུག་པར་མྱེན་སྐྱར་ལ་བདུན། གསལ་
འདེབས་སྐྱར་ལ་ཉེར་ལ། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལ་ཉེར་གསུམ། བརྟན་
ཚོགས་སྐྱར་ལ་བཅུ་བཞི། ལྷ་འབྲུམ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་ལ་ལ། རྗེ་རྗེ་ལྷན་པའི་
སྐྱར་ལ་གསུམ། ལྷིང་ཡིག་སྐྱར་ལ་བརྒྱན། གདམས་རག་དང་དྲིས་ལན་སྐྱར་
བཅུ་གཉིས། རྣམ་ཐར་སོགས་རྩ་ཚོགས་སྐྱར་བཅུ་དྲུག་སྐྱོན་ལམ་སྐྱར་
གསུམ། བཟ་ཤིས་སྐྱར་བཞི་བཅས་ཚུལ་བརྟན་བཅོས་ཆེན་བརྒྱ་དོན་བཞི་
སོགས་བརྟན་འཕྲོའི་དོན་དུ་ལྷ་མྱེན་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐཐའ་ལས་པ་
ཚོས་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་རྒྱལ་བའི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རགས་
བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞོན་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་དེབ་འདི་
དཔར་རྒྱན་མེད་སྐབས་ཀྱི་དཔོན་མཛོད་དང་བརྟན་ནས་ལྷན་མཛད་
དཔོན་གྱི་རྒྱལ་མིང་ཙམ་འཛིན་པ་སོ་སོས་བཟང་པོས་འགྲིམ་བཞིན་
པའོ། །

